ELEKTROS ENERGIJOS KAUPIMO ĮRENGINIŲ ĮSIGIJIMO IR ĮRENGIMO IŠLAIDŲ FIKSUOTŲJŲ VIENETO ĮKAINIŲ NUSTATYMO TYRIMAS

2023-11-08

B. Duomenys pagal veiksmo rūšį (pildoma kiekvienai veiksmo rūšiai)

Ar vadovaujančioji institucija gavo išorės bendrovės paramą toliau nurodytoms supaprastintai apmokamoms išlaidoms padengti?

Jei taip, nurodyti tą išorės bendrovę: Taip / **Ne** – Išorės bendrovės pavadinimas

1. Veiksmo rūšies aprašymas, įskaitant įgyvendinimo tvarkaraštį[1]	Įgyvendinant 2021–2027 m. Investicijų programos 2 tikslo „Žalesnė Europa“ 2 prioriteto „Žalesnė Lietuva“ 2.2 uždavinio veiklas „Skatinti elektros energijos gamybą iš AEI ir energijos kaupimo sprendimų diegimą namų ūkiuose“ (finansavimo šaltinis – Europos regioninės plėtros fondas, įgyvendinimo teritorija – Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionas) ir „Skatinti elektros energijos gamybą iš AEI ir energijos kaupimo sprendimų diegimą namų ūkiuose“ (finansavimo šaltinis – Sanglaudos fondas, įgyvendinimo teritorija – visa Lietuva), bus teikiama investicinė parama gaminantiems vartotojams (namų ūkiams), ketinantiems gaminti ar gaminantiems elektros energiją namų ūkio poreikiams, įsirengti individualius elektros energijos kaupimo įrenginius[2]. Šių veiklų įgyvendinimas paskatins namų ūkius įsidiegti iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos ir nesuvartotos elektros energijos kaupimo sprendimus, tokiu būdu efektyviai sprendžiant elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, saugojimo ir naudojimo iššūkius. Kompensuojant namų ūkių patirtas elektros energijos kaupimo įrenginių įsigijimo ir įrengimo išlaidas bus taikomi fiksuotieji vieneto įkainiai. Planuojama, kad parama bus skiriama namų ūkiams, nuosavybės teise valdantiems gyvenamosios paskirties vieno buto pastatą, gyvenamosios paskirties butą, sodų paskirties pastatą (sodo namą), kurie yra įregistruoti Valstybės Įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registre, ir prie kurių elektros įvado yra prijungta arba bus prijungta saulės arba vėjo elektrinė iki išlaidų kompensavimo prašymo teikimo dienos. Numatoma šio veiksmo atrankos pradžios ir užbaigimo data – 2023 m. – 2029 m.[3]
2. Konkretus (-ūs) uždavinys (-ai)	2.2. (RSO2.2 – SFC2021) Skatinti atsinaujinančiąją energiją pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, įskaitant joje nustatytus tvarumo kriterijus

1 Numatoma veiksmų atrankos pradžios data ir numatoma jų užbaigimo galutinė data.

2 Energijos kaupimo įrenginys – elektros energetikos sistemos įrenginys, kuriame kaupiama energija. Šaltinis: LR Elektros energetikos įstatymas.

3 Tinkamumo finansuoti laikotarpis.

3. Rodiklis, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos[4]	Įrengto elektros energijos kaupimo įrenginio talpa
4. Rodiklio, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos, matavimo vienetas	kWh
5. Fiksuotasis vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotasis vieneto įkainis
6. Supaprastinto išlaidų apmokėjimo suma už matavimo vienetą arba procentinis dydis (fiksuotųjų normų atveju)	**$FĮ_{1(be\ PVM)}$**= 851,69 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio geležies fosfato elektros energijos kaupimo įrenginio (su būtinaisiais priedais) kilovatvalandę, be PVM. **$FĮ_{1(su\ PVM)}$**= 1030,55 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio geležies fosfato elektros energijos kaupimo įrenginio (su būtinaisiais priedais) kilovatvalandę, su PVM. **$FĮ_{2(be\ PVM)}$**= 739,75 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio jonų elektros energijos kaupimo įrenginio (su būtinaisiais priedais) kilovatvalandę, be PVM. **$FĮ_{2(su\ PVM)}$**= 895,10 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio jonų elektros energijos kaupimo įrenginio (su būtinaisiais priedais) kilovatvalandę, su PVM. **$FĮ_{3(be\ PVM)}$**= 798,83 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio geležies fosfato elektros energijos kaupimo įrenginio (be būtinųjų priedų) kilovatvalandę, be PVM. **$FĮ_{3(su\ PVM)}$**= 966,59 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio geležies fosfato elektros energijos kaupimo įrenginio (be būtinųjų priedų) kilovatvalandę, su PVM. **$FĮ_{4(be\ PVM)}$**= 660,16 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio jonų elektros energijos kaupimo įrenginio (be būtinųjų priedų) kilovatvalandę, be PVM.

[4] Veiksmų, apimančių kelis supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus, skirtingus projektus ar vienas po kito einančius veiksmo etapus, atveju reikia užpildyti 3–11 laukelius kiekvienam rodikliui, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos.

	$FĮ_{4(su\ PVM)}$= 798,79 Eur. Fiksuotasis vieneto įkainis už įsigyto ir įrengto ličio jonų elektros energijos kaupimo įrenginio (be būtinųjų priedų) kilovatvalandę, su PVM.
7. Išlaidų kategorijos, kurioms taikomas vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotuosius vieneto įkainius $FĮ_1$-$FĮ_2$ sudaro šios išlaidos: elektros energijos kaupimo įrenginio įsigijimo išlaidos, elektros energijos kaupimo įrenginiui įrengti reikalingų būtinųjų priedų įsigijimo išlaidos (kroviklis, hibridinis įtampos keitiklis (inverteris), baterijos valdymo blokas, išmanusis skaitliukas ir / ar kt.), įrenginio montavimo darbų išlaidos. Fiksuotuosius vieneto įkainius $FĮ_3$-$FĮ_4$ sudaro šios išlaidos: elektros energijos kaupimo įrenginio įsigijimo išlaidos, įrenginio montavimo darbų išlaidos. Pagal nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius ES projektų įgyvendinimą, pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) yra tinkamas finansuoti ūkio subjektams, kurie pagal PVM įstatymą negali PVM susigrąžinti arba jo nesusigrąžina. Įgyvendinant skirtingus Investicijų programos veiklas, projekto vykdytojais bus ūkio subjektai, kurie PVM susigrąžins ir taikys fiksuotąjį vieneto įkainį be PVM, bei, kurie PVM nesusigrąžins ir taikys fiksuotąjį vieneto įkainį su PVM. Faktinis PVM tinkamumas finansuoti yra nurodytas nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose ES projektų įgyvendinimą.
8. Ar šios išlaidų kategorijos apima visas veiksmo tinkamas finansuoti išlaidas? (T/N)	N, įgyvendinant veiklas, bus patiriamos netiesioginės išlaidos.
9. Koregavimo (-ų) metodas[5]	Fiksuotieji vieneto įkainiai atnaujinami kiekvienais metais vieną kartą per metus iki N-ųjų metų I ketv. pab., pagal žemiau išvardintas sąlygas: 1. įvertinant pasikeitusį PVM įstatyme[6] nustatytą PVM tarifą; 2. pagal Valstybės duomenų agentūros pateiktą (viešą) informaciją apie vartotojų kainų pokyčius, apskaičiuotus pagal vartotojų kainų indeksą (VKI), lyginant su ankstesniais metais (pagal COICOP klasifikatorių – 00 kategorija „Vartojimo prekės ir paslaugos“)[7].

[5] Jei taikytina, nurodykite koregavimo dažnumą ir laiką ir pateikite aiškią nuorodą į konkretų rodiklį (įskaitant saitą į interneto svetainę, kurioje šis rodiklis paskelbtas, jei taikytina).

[6] Šaltinis: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.ED68997709F5/asr

[7] Naudojami naujausi oficialūs statistiniai duomenys: Ūkis ir finansai (makroekonomika), Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos, Vartotojų kainų indeksai (VKI), kainų pokyčiai, svoriai, vidutinės kainos. Vartotojų kainų pokyčiai ir įtaka, Vartotojų kainų pokyčiai, apskaičiuoti pagal vartotojų kainų indeksą, Individualaus vartojimo

	Pagal aukščiau numatytas sąlygas perskaičiuoti fiksuotieji vieneto įkainiai įsigalios nuo atnaujintų dydžių paskelbimo dienos ir galės būti taikomi fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatams, pasiektiems po fiksuotųjų vieneto įkainių įsigaliojimo.
10. Vienetų pasiekimo tikrinimas – Aprašykite, kokiu (-iais) dokumentu (-ais) / sistema bus remiamasi tikrinant, ar pateikti vienetai pasiekti – Aprašykite, kas bus tikrinama valdymo patikrinimų metu ir kas juos atliks – Aprašykite, kokia bus atitinkamų duomenų / dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka	Siekiant gauti apmokėjimą pagal fiksuotuosius vieneto įkainius, fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatams pagrįsti bus kaupiami šie rezultato pasiekimą pagrindžiantys dokumentai: - įsigijimą ir įrangos įrengimą bei perėmimą nuosavybėn pagrindžiantys dokumentai (įrangos perdavimo-priėmimo aktas ar kitas lygiavertis dokumentas, įrodantis įrangos perdavimą ir priėmimą; rangovo deklaracija, pagrindžianti, kad rangos darbai atlikti kokybiškai, laikantis teisės aktų, reglamentuojančių elektros energijos kaupimo įrenginių įrengimą, reikalavimų); - dokumentas (-ai) (įrenginio pasas ir/ar techninė specifikacija), kuriame (-iuose) turi būti nurodyti įrangos techniniai duomenys: įsigyto įrenginio rūšis (ličio geležies fosfato ar ličio jonų) ir talpa. Projekto vykdytojas kartu su mokėjimo prašymais[8] administruojančiajai institucijai teiks fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatą pagrindžiančius dokumentus, kurie kaupiami ir saugomi administruojančiosios institucijos informacinėje sistemoje. Administruojančioji institucija tikrins, ar pasiekti fiksuotųjų vieneto įkainių rezultatai. Projektų patikrų bei dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka vykdoma, laikantis nacionaliniuose teisės aktuose[9], reglamentuojančiuose ES projektų įgyvendinimą, nustatytų reikalavimų.
11. Galimos žalingos paskatos, švelninimo priemonės[10] ir apskaičiuotasis rizikos lygis (didelė / vidutinė / maža)	1. Gali būti, kad rinkoje atsiras naujų technologinių sprendimų dėl ko ženkliai pasikeis elektros energijos kaupimo įrenginių kaina arba dėl ko atsiras poreikis derinti kelias technologijas, ko pasėkoje reikės peržiūrėti įkainius. *Rizikos lygis:* Vidutinė

išlaidų pagal paskirtų klasifikatorius (COIOCP), „00 Vartojimo prekės ir paslaugos“ Lyginimas „Su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu“. Šaltinis: https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/

[8] Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ teikiama veiklos ataskaita, kurios viena iš dalių – mokėjimo prašymas.

[9] Šaltinis: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/14e33320f1ed11ec8fa7d02a65c371ad

[10] Ar yra kokių nors galimų neigiamų pasekmių remiamų veiksmų kokybei ir, jei taip, kokių priemonių (pvz., kokybės užtikrinimo) bus imtasi šiai rizikai kompensuoti?

	Rizikos sprendimo būdai: Esant poreikiui atnaujinti/papildyti tyrimą, atliekant papildomą rinkos kainų tyrimą ir į fiksuotųjų vieneto įkainių apskaičiavimą įtraukiant naujus technologinius sprendimus. Atnaujinus/ papildžius metodiką, ji bus pakartotinai teikiama Europos Komisijai, t.y., bus atliekamas Investicijų programos keitimas. 2. Gali atsirasti dvigubo finansavimo rizika, jeigu ministerija paramą skirtų tiems patiems pareiškėjams pagal fiksuotuosius vieneto įkainius $FĮ_1$ ir $FĮ_2$, kuriuose įtrauktos hibridinio įtampos keitiklio (inverterio) išlaidos, ir pagal Saulės elektrinės įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrime nustatytą fiksuotąjį įkainį, kuriame minėtos inverterio išlaidos taip pat įtrauktos. *Rizikos lygis:* Vidutinė *Rizikos sprendimo būdai:* Jeigu būtų taikomi fiksuotieji vieneto įkainiai $FĮ_1$ ir $FĮ_2$, ministerija, rengdama projekto finansavimo sąlygų aprašą, ir administruojančioji institucija, vertindama projektų tinkamumą finansuoti, užtikrins, kad $FĮ_1$ ir $FĮ_2$ bus taikomi tik tiems pareiškėjams, kurie praeityje gavo dotaciją saulės elektrinei pagal Saulės elektrinės įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrime[11] nustatytą fiksuotąjį vieneto įkainį ir tęstinumo periodas yra jau pasibaigęs arba jeigu pareiškėjas dotacijos saulės elektrinei (kurios kaštuose įtrauktos ir įtampos keitiklio (inverterio) išlaidos) negavo praeityje ir galima užtikrinti, kad per tęstinumo laikotarpį negaus ateityje.
12. Visa suma (nacionalinė ir ES), kurią, tikimasi, Komisija šiuo pagrindu atlygins	**Europos regioninės plėtros fondas (VVL regionas):** Nacionalinė dalis: 290 390 Eur ES lėšos: 1 580 582 Eur Bendra suma : 1 870 972 Eur (nacionalinė ir ES) **Sanglaudos fondas (visa Lietuva):** Nacionalinė dalis: 290 390 Eur ES dalis: 1 580 582 Eur Bendra suma: 1 870 972 Eur (nacionalinė ir ES)

[11] Šaltinis: https://esinvesticijos.lt/dokumentai/fi-12-01-fi-12-02-saules-elektrines-irengimo-namu-ukiuose-islaidu-fi